

1.8 Društvene posljedice zlostavljanja i elektroničkog nasilja

Posljedice koje proizlaze iz ove pojave razlikuju se ovisno o osobi o kojoj se govori. CYP uključen u nasilničko ponašanje, ako se ponavlja tijekom vremena, postaje sastavni dio njegove/njezine osobnosti. Tada dolazi do ispunjenja stereotipa.

Kratkoročno, moguće posljedice za CYP-ove uključene u zlostavljanje odnose se na manifestaciju poremećaja ponašanja zbog nemogućnosti pridržavanja pravila, pogoršanje ili loš uspjeh u školi te poteškoće u uspostavljanju odnosa s drugima.

S druge strane, dugoročno gledano, ponašanje CYP-ova uključenih u zlostavljanje može dovesti do antisocijalnog i devijantnog ponašanja, uključujući kriminal, vandalizam, zlouporabu opojnih sredstava, opetovane neuspjehe i povezano s tim - napuštanje škole, nasilje u obitelji i agresiju na poslu.

Ostale posljedice dogodit će se u meti zbog pretrpljenog nasilja.

Podaci Nacionalnog opservatorija za adolescente govore sami za sebe. Među adolescentima koji su bili mete elektroničkog nasilja (6,5%), 65% je reklo da se osjeća DEPRESIVNO ili tužno, 30% izvršilo je SAMOPORAŽAVAJUĆE PONAŠANJE, 40% je razmišljalo o tome da sve okonča, a 11% je čak pokušalo samoubojstvo.

Općenito, meta će postati sve nesigurnija i tjeskobnija do točke depresije. Osjetit će snažnu želju za bijegom od stvarnosti, dramatično će mu pasti samopouzdanje, a svoju unutarnju nelagodu lako će somatizirati čak i fizički. U teškim slučajevima, osjećaj depresije i tuge može dovesti do pokušaja samoubojstva.

Kratkoročno, najuočljivije posljedice mogu se odnositi na fizičke simptome kao što su česti bolovi u trbuhu ili glavobolje, koji se javljaju posebno ujutro prije odlaska u školu. Osoba koja je meta može osjetiti poteškoće u koncentraciji ili učenju, s očitim i posljedičnim padom u školskom uspjehu.

Nadolazeći psihološki simptomi uključuju:

- poremećaje spavanja ili noćne more
- tjeskobu ili napadaje panike
- nisko samopouzdanje
- obezvređivanje vlastitog identiteta.

To bi također imalo društvene posljedice jer bi se meta tada nastojala odvojiti od drugih i nemati nikakav odnos sa svojim vršnjacima.

Područja u kojima je istaknuta zabrinutost meta zlostavljanja i internetskog nasilja su:

PODRUČJE PONAŠANJA:

- Autoagresija
- Samoozljeđivanje (namjerno ozljeđivanje sebe)
- Otpor prema odlasku u školu u mjeri do napuštanja škole
- Samoubojstvo

AFEKTIVNO-RELACIJSKO PODRUČJE:

- Nedostatak samopoštovanja
- Anksioznost
- Depresija
- Nedostatak povjerenja u druge
- Samoizolacija
- Emocionalna nestabilnost
- Usamljenost

DRUŠTVENO PODRUČJE:

- Odbijanje vršnjaka i odbijanje rekreativnih aktivnosti

KOGNITIVNO PODRUČJE:

- Poteškoće u koncentraciji
- Problemi s učenjem
- Pad uspjeha u školi

PSIHOSOMATSKO PODRUČJE:

- Nesanica
- Noćne more
- Noćna buđenja
- Glavobolje
- Bol u trbuhu
- Slabo zdravlje

Dugoročno gledano, podnošenje nasilja može dovesti do pojave simptoma depresije, autodestruktivnog ponašanja, napuštanja škole, zatvaranja i odvajanja od drugih. Zapravo, mete teško mogu razgovarati o svom problemu s odraslima ili prijateljima: srame se jer misle da su slabi, nesposobni reagirati te da bi izbjegli osudu odraslih, radije skrivaju problem i sami podnose bol.

Naposljetku, posljedice mogu pogoditi i moguće pomagače, podržavatelje i autsajdere u kojima se uspostavlja duboki osjećaj nepovjerenja prema drugima: shvaćaju da svatko prvo misli na 'svoja posla' te dolaze do zaključka da uvijek pobjeđuje najjači, čak i ako je ono što rade pogrešno.

Keaton Jones i mete nasilja u odrasloj dobi

Internet je definitivno vrtlog informacija i biti uvučen u njega pitanje je trenutka: kad se nađete u vrtlogu, gotovo je nemoguće izaći van, a ako neka vijest postane viralna, to je kao da vam se život projicira na ogromnom platnu u svjetskoj kinematografiji. Tko zna je li majka Keatona Jonesa bila svjesna ovog učinka korištenja interneta kada je prije nekoliko dana objavila video sa svojim sinom: u videozapisu se srednjoškolac do suza žalio kako ga zlostavljaju kolege iz razreda i kako je prestravljen što se mora vratiti u kafeteriju, gdje se dogodila većina napada. VIDEO

https://www.youtube.com/watch?v=0zZh41_WJJU

Biti meta CYP-ova koji se bave zlostavljanjem može se smatrati oblikom zlostavljanja djeteta, na isti način kao i roditeljsko zlostavljanje i zanemarivanje, zbog negativnog utjecaja na dobrobit žrtve i rizika od razvoja problema s mentalnim zdravljem. Opseg zlostavljanja može biti prava trauma jer uzrokuje dugotrajne promjene u mozgu: povećava proizvodnju hormona stresa, poput kortikosterona, koji u velikim količinama može ostati u mozgu dugo nakon izlaganja zlostavljanju. Ti se hormoni koncentriraju u područjima mozga koja obrađuju podražaje povezane s potkrepljenjem: to, zajedno s drugim čimbenicima, može povećati rizik od zlorabe supstanci, kao što se događa s drugim vrstama kroničnog stresa.

Čitajući ovakve vijesti, netko bi mogao pomisliti da je zlostavljanje problem ograničen na djetinjstvo i adolescenciju. Zapravo, čovjek obično ne zastane i pomisli da će djeca poput Keatona jednog dana biti odrasli i da svi nosimo ruksak napravljen od naših iskustava u našim životima. Negativna iskustva, baš kao i ona pozitivna, zauvijek će biti dio nas te, u slučaju meta zlostavljanja, mogu biti težak teret za nošenje.

Ono što proizlazi iz istraživanja je da su učinci zlostavljanja mjerljivi tijekom cijelog života, s negativnim posljedicama na mentalno, fizičko i kognitivno zdravlje, društveno funkcioniranje, pa čak i ekonomsku stranu. Mete, osobito muškarci, pokazuju ozbiljnije simptome depresije i niže samopouzdanje u ranom dijelu svog života odrasle osobe. Suicidalne ideje također su češće, dok općenito odrasle osobe, koje su jednom bile izložene zlostavljanju, prijavljuju nižu kvalitetu zdravlja i života. Ne samo da osjećaju manje zadovoljstva, već, bivše mete, ne vide poboljšanje u budućnosti. S ekonomske strane također se pokazuju negativne dugoročne posljedice: niža razina školovanja, nezaposlenost, niže plaće. Sa stajališta društvenih odnosa manja je vjerojatnost

sklapanja braka ili života s partnerom, postojanja prijatelja s kojima bi mogli imati blizak odnos, dobivanja socijalne podrške u slučaju bolesti.

Utjecaj zlostavljanja je stoga sveprisutan: mnoga područja života meta zlostavljanja su negativno pogođena, a učinci su vidljivi dugoročno. Stoga je neophodno da se epizode zlostavljanja zaustave, ali i da se mete naknadno podrže kako bi se, ne samo smanjio opseg psihičke (u nekim slučajevima i fizičke) patnje, već i kako bi se povećala vjerojatnost da postanu odrasli s kvalitetom života usporedivog s onima koji nisu morali pretrpjeti takvu traumu. I zašto ne, imali pozitivniji pristup: kao što je često slučaj, nije negativan događaj taj koji ima najznačajniji utjecaj na živote ljudi, već korištenje vlastite otpornosti, odnosno sposobnosti da se s takvim događajem nosimo i nadvladamo te ga pretvorimo u priliku za osobni rast.

Revision #1

Created 23 March 2023 09:05:31 by Antonija Lujanac

Updated 23 March 2023 09:06:10 by Antonija Lujanac